

Sygn. akt V U 227/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Andrzej Marek

Protokolant: star. sekr. sądowy Justyna Alfawicka

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 28 stycznia 2016 r.

znak (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 28 stycznia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. B. prawo do ustalenia wysokości emerytury przy zastosowaniu zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 510 483,21 zł,**

II. **w pozostałym zakresie odwołanie oddala.**

SSO Andrzej Marek

Sygn. akt V U 227/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 28 stycznia 2016 r., znak: (...), przyznał wnioskodawcy J. B. emeryturę od dnia 6 listopada 2015 r., tj. od dnia nabycia uprawnień. Wysokość tego świadczenia obliczona została na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jednocześnie Zakład –powołując się na treść § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. z 1989 r. Nr 11 poz. 63 oraz Dz.U. z 1990 r. Nr 71, poz. 418)– podał, że nie uznał przedłożonych przez wnioskodawcę kartotek zastępczych, gdyż zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 25 maja 1988 r. ostatnim stanowiskiem, na którym wnioskodawca pracował przed wyjazdem na budowę eksportową było stanowisko „st. brakarz”, dostarczona zaś z archiwum dokumentacja nie dowodzi wystarczająco, że stanowisko „brakarz” jest podobnego charakteru do stanowisk: „kowal”, „spawacz” i „ślusarz”, które to stanowiska widnieją na dostarczonych kartach wynagrodzeń.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. B. wskazał, że po wyjeździe na kontrakt nie powrócił już do macierzystego zakładu – (...), natomiast od 1 lipca 1988 r. przyjęty został do pracy w (...) G., gdzie do dnia 31 marca 1991 r. pracował w charakterze kowala, w związku z czym wnosi o uznanie danych z kart zastępczych i zmianę zaskarżonej decyzji.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie, podnosząc te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca J. B., ur. (...), w okresie od 12 października 1976 r. do 1 lipca 1988 r. był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w J., początkowo na stanowisku ślusarza, następnie frezera (od 21 lutego 1984 r.), później brakarza (od 3 grudnia 1984 r.) i st. brakarza (od 1 września 1985 r.). W okresie od 28 czerwca 1986 r. do 30 czerwca 1988 r. w zakładzie tym korzystał z urlopu okolicznościowego bezpłatnego w związku z pracą na kontrakcie.

W dniu 29 czerwca 1986 r. wnioskodawca podjął pracę eksportową na stanowisku kowala. Umowa o pracę eksportową zawarta została pomiędzy wnioskodawcą a Przedsiębiorstwem (...) w G.. W jej treści wpisano jako zakład oddelegowujący pracownika: (...) J.. Na kontrakcie wnioskodawca pracował do dnia 31 marca 1991 r., z tym że w okresie od 11 maja 1990 r. do 31 grudnia 1990 r. na stanowisku kowala-hartownika. W okresie od 1 stycznia 1990 r. do 10 maja 1990 r. ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym w kraju. W trakcie pracy na kontrakcie –w dniu 2 lipca 1988 r. J. B. zawarł umowę o pracę z Przedsiębiorstwem (...) w G. na czas trwania kontraktu. Na podstawie tej umowy wnioskodawcy powierzono wykonywanie pracy w charakterze ślusarza w pełnym wymiarze czasu pracy.

Przed podjęciem pracy eksportowej, tj. przed 29 czerwca 1986 r., wnioskodawca nie wykonywał w kraju żadnej pracy na rzecz Przedsiębiorstwa (...) w G., w tym także po zawarciu z tym Przedsiębiorstwem umowy o pracę z dnia 2 lipca 1988 r., w szczególności nie wykonywał pracy kowala czy kowala-hartownika. Pracę na stanowisku kowala i kowala-hartownika ubezpieczony wykonywał jedynie w czasie trwania kontraktu zagranicznego.

Dowód: dokumenty z akt osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...)

(...) w J., w tym: umowy o pracę, aneksy do umów o pracę,

angáže, świadectwa pracy

dokumenty z akt emerytalnych wnioskodawcy t. II: umowy o pracę na budowie

eksportowej wraz z aneksami i wewnętrznym świadectwem pracy k. 12-24, kopia

umowy o pracę z dnia 02.07.1988 r. k. 36

W dniu 7 października 2015 r. wnioskodawca złożył wniosek o emeryturę.

Decyzją z dnia 27 listopada 2015 r. ZUS przyznał J. B. emeryturę w kwocie zaliczkowej z uwagi na prowadzone postępowanie wyjaśniające z płatnikiem składek w związku z nieprawidłowościami w rozliczeniach i okresach podlegania ubezpieczeniu występujących na koncie ubezpieczonego. Świadczenie przyznane zostało od dnia 6 listopada 2015 r., tj. od dnia nabycia uprawnień.

Decyzją ostateczną z dnia 28 stycznia 2016 r. –zaskarżoną w niniejszej sprawie– organ rentowy przyznał wnioskodawcy emeryturę w wysokości 2.668 zł brutto. Wysokość świadczenia obliczona została na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, tj. podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zaewidencjonowana na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury –wynosząca 58.358,36 zł oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego –w wys. 505.717,51 zł, podzielona przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę tj. 211,40 miesięcy. W uzasadnieniu ww. decyzji ZUS –powołując się na treść § 10

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (Dz.U. z 1989 r. Nr 11 poz. 63 oraz Dz.U. z 1990 r. Nr 71, poz. 418) – odmówił uznania przedłożonych przez wnioskodawcę kartotek zastępczych, wskazując, że zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 25 maja 1988 r. ostatnim stanowiskiem, na którym wnioskodawca pracował przed wyjazdem na budowę eksportową było stanowisko „st. brakarz”, dostarczona zaś z archiwum dokumentacja nie dowodzi wystarczająco, że stanowisko „brakarz” jest podobnego charakteru do stanowisk: „kowal”, „spawacz” i „ślusarz”, które to stanowiska widnieją na dostarczonych kartach wynagrodzeń.

/bezsporne, a nadto dokumenty z akt emerytalnych wnioskodawcy/

Po uwzględnieniu wynagrodzenia pracownika E. S. zatrudnionego w (...) S.A. w J. (dawne Zakłady (...) w J.) w okresie od 5 września 1969 r. do 30 czerwca 2001 r., przy czym w okresie od 3 kwietnia 1974 r. do 31 lipca 1996 r. na stanowisku brakarza, jako wynagrodzenia zastępczego wnioskodawcy za okres pracy eksportowej, tj. od 29 czerwca 1986 r. do 31 grudnia 1990 r., wskaźnik wysokości postawy wymiaru kapitału początkowego wyniesie 99,15%, podstawa wymiaru kapitału początkowego wyniesie 1.210,51 zł, wartość kapitału początkowego po przeliczeniu wyniesie 155.813,68 zł, po waloryzacji – 510.483,21 zł, a wysokość emerytury – 2.690,83 zł brutto.

Dowód: kserokopie kartotek płacowych E. S. k. 30-34

kopia świadectwa pracy E. S. k. 36

pismo ZUS z dnia 14.07.2016 r. wraz z załącznikami k. 41-46

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia, jakie zarobki wnioskodawcy powinny być przyjęte do obliczenia wysokości jego emerytury za okres jego pracy na kontrakcie zagranicznym, tj. za okres od 29 czerwca 1986 r. do 31 grudnia 1990 r., z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 1 stycznia 1990 r. do 10 maja 1990 r.

Zgodnie z treścią § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 r. (Dz.U. z 1989 r. Nr 11, poz. 63 z późn. zm.), jeżeli w okresie, z którego wynagrodzenie przyjmuje się do ustalenia podstawy wymiaru, pracownik był zatrudniony za granicą, do ustalenia podstawy wymiaru przyjmuje się za okresy tego zatrudnienia:

- 1) kwoty, od których za te okresy opłacono składkę na ubezpieczenie społeczne w kraju, albo
- 2) jeżeli okres zatrudnienia za granicą przypada przed dniem 1 stycznia 1991 r. – kwoty wynagrodzenia przysługującego w tych okresach pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik był zatrudniony przed wyjazdem za granicę.

Powyższy przepis określa sposób obliczenia tzw. wynagrodzenia zastępczego przyjmowanego w miejsce wynagrodzenia faktycznie otrzymywanego przez pracownika w czasie jego pracy za granicą.

W rozpoznawanej sprawie materiał dowodowy, w szczególności dowody z dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy oraz w jego aktach emerytalnych, w sposób niebudzący wątpliwości wykazały, że wnioskodawca przed wyjazdem za granicę, tj. przed 29 czerwca 1986 r. wykonywał pracę na stanowisku st. brakarza w (...) Zakładach (...) w J.. Co prawda w świadectwie pracy z dnia 25 maja 1988 r. zawartym na k. 21 akt emerytalnych t. I widnieje informacja, że w okresie tego zatrudnienia wnioskodawca zajmował także stanowisko „kowal”, jednakże z żadnego dokumentu z akt osobowych wnioskodawcy nie wynika, aby w jakimkolwiek okresie zatrudnienia w ww. Zakładach pracował na takim stanowisku, a na pewno na takim stanowisku nie pracował w końcowym okresie tego zatrudnienia. Przede wszystkim informacja o zatrudnieniu na stanowisku kowala w (...) nie wynika z drugiego egzemplarza świadectwa pracy z dnia 25 maja 1988 r. zawartego w aktach osobowych ubezpieczonego (str. 1 tych

akt). W świadectwie tym bowiem wskazano, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w ww. Zakładach świadczył pracę tylko na stanowiskach: „1. frezer, 2. st. brakarz”. Z pozostałych zaś dokumentów zawartych w aktach osobowych wnioskodawcy wynika dodatkowo, że na początku zatrudnienia ubezpieczony pracował także jako ślusarz, a nadto, zanim objął stanowisko st. brakarza pracował jako brakarz. Mając powyższe na uwadze, nie sposób dać wiary oświadczeniu wnioskodawcy z dnia 13 października 2016 r. (k. 64), że przed wyjazdem na budowę eksportową pracował w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kowala w (...) w J.. Nawet jeśli uznać to oświadczenie za wiarygodne (choć sprzeciwia się temu zasada bezpośredniości, a wniosek o przesłuchanie ubezpieczonego czy świadków nie został zgłoszony), to nie można uznać kilkudniowego (od 23 do 27 czerwca 1986 r. – jak wskazuje wnioskodawca) przyuczenia do zawodu kowala za pracę na takim stanowisku w pełnym wymiarze czasu pracy. W szczególności, że okoliczności takie nie znajdują też poparcia w żadnym dowodzie zgromadzonym w niniejszym postępowaniu.

W takim stanie rzeczy Sąd nie miał wątpliwości, że ostatnim zajmowanym przez wnioskodawcę stanowiskiem przed wyjazdem do pracy za granicę było stanowisko st. brakarza w (...) Zakładach (...) w J.. Zresztą na czas budowy eksportowej wnioskodawca pozostawał w dalszym ciągu w zatrudnieniu u ww. pracodawcy (do dnia 1 lipca 1988 r.). Dlatego też – w świetle cyt. wyżej przepisu – wątpliwości Sądu nie budzi, że do wyliczenia wynagrodzenia zastępczego wnioskodawcy (mającego wpływ na obliczenie podstawy wymiaru jego świadczenia emerytalnego) za okres pracy za granicą pod uwagę winno być wzięte wynagrodzenie przysługujące w tym okresie pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, a więc w (...) w J. na stanowisku brakarza / st. brakarza. Nie było przy tym podstaw, by do wyliczeń uwzględnić wynagrodzenie pracownika zatrudnionego w ww. Zakładach na stanowisku kowala, gdyż – jak wskazano wyżej – z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy nie wynika, aby wnioskodawca kiedykolwiek w (...) w J. na stanowisku kowala pracował.

W związku natomiast z tym, że wnioskodawca w kraju nie świadczył żadnej pracy na rzecz Przedsiębiorstwa (...) w G., w szczególności nie świadczył w kraju na rzecz tego Przedsiębiorstwa pracy na stanowisku kowala czy kowala-hartownika, nie ma w niniejszej sprawie również podstaw, by jego wynagrodzenie zastępcze za czas pracy na budowie eksportowej liczyć z uwzględnieniem wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w ww. Przedsiębiorstwie w kraju na stanowisku kowala bądź kowala-hartownika.

Cyt. wyżej przepis w swej treści jest jasny, a jego interpretacja zaproponowana przez wnioskodawcę (w piśmie z dnia 3 października 2016 r. k. 52-54) – z rozróżnieniem na sytuacje, czy pracownika na budowę eksportową kieruje macierzysty zakład pracy, czy też inny zakład pracy, z którym pracownik zawarł umowę o pracę a w macierzystym zakładzie pracy przebywa na urlopie bezpłatnym – nie zasługuje na uwzględnienie. Pamiętać bowiem należy, że udzielenie pracownikowi urlopu bezpłatnego przez pracodawcę nie powoduje ustania stosunku pracy w macierzystym zakładzie. A zatem, w niniejszej sprawie J. B. w dniu wyjazdu na budowę eksportową pozostawał pracownikiem (...) w J.. Ponadto, jak wynika z treści umowy o pracę eksportową nr(...)z dnia 4 czerwca 1986 r. (k. 12 akt ZUS t. II) wnioskodawca był oddelegowany z (...) J., a nie z Przedsiębiorstwa (...) w G.. Nie ma zatem żadnych podstaw, by uznawać, że przed podjęciem pracy za granicą wnioskodawca był pracownikiem Przedsiębiorstwa (...) w G., ani – co więcej – że na rzecz tego Przedsiębiorstwa w kraju wykonywał pracę na stanowisku kowala czy kowala-hartownika. Na takim stanowisku wnioskodawca zaczął świadczyć pracę dopiero w dniu 29 czerwca 1986 r. od razu za granicą. Skoro zaś przepis § 10 pkt 2 cyt. rozporządzenia stanowi, że wynagrodzenie zastępcze za okres zatrudnienia za granicą przypadający przed dniem 1 stycznia 1991 r. (a więc tak jak w niniejszej sprawie) liczy się w taki sposób, że uwzględnia się kwoty wynagrodzenia przysługującego w tym okresie pracownikowi zatrudnionemu w kraju w takim samym lub podobnym charakterze, w jakim pracownik (delegowany do pracy za granicę) był zatrudniony przed wyjazdem za granicę, to – w ocenie Sądu – wątpliwości nie budzi, że w rozpoznawanej sprawie chodzi o stanowisko st. brakarza. Na takim zaś stanowisku w kraju w (...) w J. pracował E. S. i – zdaniem Sądu – wynagrodzenie tego pracownika powinno być wzięte pod uwagę przy obliczeniu wynagrodzenia zastępczego wnioskodawcy za okres jego pracy eksportowej, tj. od 29 czerwca 1986 r. do 31 grudnia 1990 r., z wyłączeniem urlopu bezpłatnego (od 1 stycznia 1990 r. do 10 maja 1990 r.). Takiego wyliczenia w niniejszej sprawie dokonał organ rentowy na polecenie tut. Sądu (k. 41) i z wyliczeniem tym tut. Sąd w pełni się zgadza.

Dlatego też, mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego w sposób określony w pkt I wyroku, a dalej idące odwołanie wnioskodawcy –jako pozbawione uzasadnionych podstaw– oddalił, w oparciu o art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.